

VUODEN 2026 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2027–2030 TALOUSSUUNNITELMAN LAADINTAOHJE

Yleistä

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Koska Karkkilan kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelu tasapainoon tai ylijäämäiseksi vaatii sen, että taloussuunnitelma tehdään viideksi vuodeksi aiemman kolmen vuoden sijaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Investoinneista tehdään viisivuotissuunnitelma vuosille 2026 - 2030.

Karkkilan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus ohjaa myös toiminnan ja talouden suunnittelua.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2021 Rautainen kotikaupunki – Karkkilan kaupunkistrategian vuosille 2022 - 2025.

Strategiaan kirjatut Karkkilan kaupungin muutosteemat kertovat uuden kaupunkistrategian tärkeimmät alueet, joissa kaupungin on onnistuttava tulevaisuudessa. Jatkuvuuden ja toimintakyvyn turvaaminen edellyttää, että kaupunkiorganisaationa toimimme asukaslähtöisesti ja tehokkaasti. Kehitämme palveluprosessiemme sujuvuutta, toimivaa ja tarkoituksenmukaista palveluverkkoa sekä kaupunkiorganisaation selkeyttä. Panostamme erityisesti kaupungin talouden

tasapainoon ja riskien hallintaan. Vahvistamme toimintamme avoimuutta. Kiinteistöomaisuutemme tukee kaupungin ydintekemistä. Olemme turvallinen ja arvostettu työnantaja. Huolehdimme henkilöstömme hyvinvoinnista ja työyhteisömme hyvästä ilmapiiristä.

Uuden valtuustokauden alettua kaupungille laaditaan uusi strategia, mutta talousarvion laadintavaiheessa voimassa on nykyinen strategia.

Laadintakehys talousarvio- ja -suunnitelmakaudelle 2026 - 2030:

Talousarvion ja -suunnitelman laadintakehys	Muutettu	Toteutuma-					
ulkoinen	TA 2025	ennuste 2025	KEHYS 2026	KEHYS 2027	KEHYS 2028	KEHYS 2029	KEHYS 2030
Toimintakate	-22 656 592	-22 738 434	-22 341 264	-21 884 964	-21 552 064	-21 479 164	-21 400 264
<i>Kaupunginhallitus</i>	-2 875 067		-2 855 067	-2 835 067	-2 815 067	-2 805 067	-2 795 067
<i>Elinvoimalautakunta</i>	-3 064 601		-3 164 601	-3 264 601	-3 214 601	-3 204 601	-3 199 601
<i>Sivistyslautakunta</i>	-13 526 810		-13 176 810	-12 686 810	-12 486 810	-12 466 810	-12 456 810
<i>Kaupunkikehityslautakunta</i>	-2 748 450		-2 698 450	-2 638 450	-2 588 450	-2 538 450	-2 488 450
<i>Ympäristölautakunta</i>	-426 336		-416 336	-417 836	-416 836	-415 836	-414 836
<i>Keskusvaalilautakunta</i>	-11 914		0	-12 000	0	-18 000	-15 000
<i>Tarkastuslautakunta</i>	-30 450		-30 000	-30 200	-30 300	-30 400	-30 500
Verotulot	19 360 000	18 896 142	19 954 840	20 390 395	21 132 698	21 790 700	22 500 700
<i>Kunnan tulovero</i>	15 900 000	15 400 496	16 400 639	16 777 587	17 470 700	18 170 700	18 870 700
<i>Kiinteistövero</i>	2 600 000	2 618 952	2 623 537	2 623 537	2 623 537	2 620 000	2 630 000
<i>Osuus yhteisöveron tuotosta</i>	860 000	876 694	930 664	989 271	1 038 461	1 000 000	1 000 000
Valtionosuudet	7 180 042	7 030 315	7 709 977	7 033 962	6 623 360	6 547 912	6 515 412
<i>Peruspalv. vo, sis. verotulojen tas.</i>	6 679 475	6 654 744	6 493 923	5 839 177	6 401 749	6 277 448	6 247 448
<i>Opetus- ja kulttuurit. vo</i>	-360 000	-427 083	-577 083	-677 083	-702 083	-712 083	-719 583
<i>Verotulomen.kompensatio</i>	860 567	802 654	793 137	871 868	923 694	982 547	987 547
<i>Harkinnanvarainen vo</i>			1 000 000	1 000 000			
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 465 050	-5 146 136	-1 601 150	-1 535 150	-1 491 150	-1 447 150	-1 386 650
<i>Korkotuotot</i>	120 000	120 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
<i>Muut rahoitustuotot</i>	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>Korkokulut</i>	-1 600 000	-1 600 000	-1 716 000	-1 650 000	-1 606 000	-1 562 000	-1 501 500
<i>Muut rahoituskulut</i>	-50	-3 681 136	-150	-150	-150	-150	-150
Vuosikate	2 418 400	-1 958 113	3 722 403	4 004 243	4 712 844	5 412 298	6 229 198
Poistot ja arvonalentumiset	-3 269 400	-3 269 400	-3 269 400	-3 269 400	-3 269 400	-3 269 400	-3 269 400
Satunnaiset kulut		-5 751 640					
Tilikauden tulos	-851 000	-10 979 153	453 003	734 843	1 443 444	2 142 898	2 959 798
Ali-/ylijäämä		-5 946 714	-5 493 711	-4 758 868	-3 315 424	-1 172 526	1 787 272

5 032 439

Talousarviovalmistelun ohjeet ja aikataulu

Toimielintasoinen talousarviokehys ohjaa lautakuntien sekä kaupunginhallituksen toimintamenojen enimmäismäärien ja toimintatuottojen vähimmäismäärien tasoa, toimielintasoisten kehysten ohjaava sitovuustaso on toimintakate. Toimielinten tehtävänä on laatia toimintakatteen puitteissa ehdotuksensa talousarvioksi ja käsitellä talousarvioehdotuksensa ohjeessa annetun aikataulun mukaisesti. Toimielinten tulee suunnitella myös taloussuunnitelmavuodet 2027 – 2030.

Keskusvaalilautakunnan ja kaupunginvaltuuston osalta talousarviot valmistellaan kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä.

Talousarvioesityksen tulee sisältää myös

- käyttötalousosan tekstit ja tunnusluvut
- strategiaan perustuvat mitattavat toiminnalliset tavoitteet

- olennaiset toimintaan ja talouteen kohdistuvat riskit ja epävarmuustekijät
- perustelut toimielimen investoinneille vuosille 2026 -2030
- taloussuunnitelmat vuosille 2026 - 2030

Talous- ja hallintopalveluissa valmistellaan talousarvioon koko kaupungin henkilöstöä koskeva osuus yhteistyössä toimialajohtajien kanssa. Talousarviossa huomioidaan myös sisäiset tulot ja sisäiset menot. Suunnitelmavuosien syöttäminen järjestelmään tehdään sen jälkeen, kun kaikkien toimielinten luvut vuodelta 2026 on budjetoitu valmiiksi.

Taloussuunnittelija ohjeistaa toimialoja tarvittaessa tarkemmin talousarvioesitysten teknisestä toteuttamisesta.

Investointien osalta menokehys täsmennetään erikseen talousarvion laadintaprosessin yhteydessä.

Aikataulu

- Kaupunginhallitus antaa talousarvion ja -suunnitelman laadintakehyksen ja talousarvion laadintaohjeet sekä aikataulun kokouksessaan 6.10.2025
- Talousarvion laadintaohjeet, aikataulu ja kehys käsitellään yhteistoiminnassa pääluottamusmiesten kanssa 8.10.2025.
- Lautakuntien talousarvioesitykset tulee olla tallennettuna Accuna-taloussuunnitteluun 21.10.2025 mennessä.
- Toimialajohtajat esittelevät talousarvioehdotukset kaupunginjohtajalle ennen lautakuntien päätöksentekoa
- Kaupunginhallituksen seminaari pidetään 27.10.2025
- Kaupunginhallitus tekee ehdotuksen veroprosenteista kaupunginvaltuustolle viimeistään 27.10.2025 kokouksessaan.
- Kaupunginvaltuuston seminaari pidetään 7.-8.11.2025
- Kaupunginvaltuusto päättää veroprosenteista 10.11.2025.
- Kaupunginjohtajan talousarvioesitys kaupunginhallituksessa 17.11.2025 (ensimmäinen käsittely)
- Kaupunginjohtajan talousarvioesitys kaupunginhallituksessa 24.11.2025 (toinen käsittely), esitys kaupunginvaltuustolle
- Kaupunginvaltuusto vahvistaa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2030 taloussuunnitelman 8.12.2025

Henkilöstökustannukset

Toimialajohtajien johdolla tarkastetaan vuoden 2026 henkilöstötiedot ja ne tulee toimittaa talous- ja hallintopalveluille talous- ja hallintosihteerin / henkilöstöpäällikön ohjeiden mukaan. Talous- ja hallintopalvelut työstävät tämän jälkeen henkilöstökustannuksia koskevat tiedot Accuna-taloussuunnitteluun. Kaikki henkilöstökuluja koskevat luvut budjetoidaan keskitetysti talous- ja hallintopalveluissa.

Toimialojen tulee tarkistaa tiedot taloussuunnittelussa ja varmistaa niiden oikeellisuus ja tarvittaessa olla henkilöstökustannuksiin liittyvissä korjaustarpeissa yhteydessä talous- ja hallintopalveluihin (talous- ja hallintosihteerin tai henkilöstöpäällikön). Toimialojen tulee tarkistaa myös lautakuntien kokouspalkkioiden euromääräarviot uuden palkkiosäännön mukaisiksi.

Sisäiset erät

Sisäisten erien osalta kaupunkikehityksen toimiala ja talous- ja hallintopalveluiden talousasiantuntija huolehtivat tietojen tallentamisesta. Sisäiset erät tallennetaan, kun kaupunginjohtaja on käynyt neuvottelut toimialajohtajien kanssa.

Investoinnit

Investointikehitys tarkennetaan myöhemmin kaupunginhallituksessa.

Yli 10 000 euron hankintoja, jotka tuottavat kunnalle tuloa tai ovat palvelutuotannon käytössä useamman tilikauden ajan, pidetään investointeina. 10 000 euron hankintaraja perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelmanmukaisista poistoista. Ohjeen mukaan kunta voi kirjata hyödykkeestä aiheutuneen menon tilikauden kuluksi, mikäli hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa enintään 10 000 euroa (pienhankinta), eikä kirjaustavalla ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudellisesta asemasta annettavaan kuvaan.

Irtaimen käyttöomaisuuden liittyvien investointien hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta yli 10 000 euroa. Jos hyödyke koostuu useasta eri osasta, joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää hintarajan, niin sitä pidetään myös investointina. Tällaisia voi olla esimerkiksi kerralla hankittava hyödykeryhmä (mm. IT-laitteet) tai ensikertainen kalustaminen. Investointikohde ei kuitenkaan voi olla yhdistelmä useasta eri hyödykkeestä, jotka koskevat useita toimipisteitä. Poikkeuksena kuitenkin tilanne, jossa hankittava kohde on selkeästi yksilöitävä hyödykeryhmä ja hyödykkeet hankitaan yhteisellä hankintapäätöksellä, joka kohdistuu useaan toimipisteeseen, joista yksi toimipiste on selvästi suurempi kuin muut.

Rakentamiseen ja kunnostukseen liittyvät investoinnit valmistellaan toimialoilla ja annetaan tiedoksi kaupunkikehitysjohdajalle ja toimitetaan tiedoksi myös konsernipalveluihin, talousasiantuntijalle. Investointihankkeissa on esitettävä perustelujen lisäksi myös niihin liittyvät valtionavustukset tai muut vastaavat tuet. Investointien tarveselvityksistä on käytävä ilmi investoinnin tarkoitus, tarve ja myös kuvaus siitä, tavoitellaanko investoinnilla palveluiden määrän lisäystä, palveluiden parantamista vai palveluiden tehostamista. Myös hankkeen kokonaiskustannus ja euromääräinen hyöty kirjataan hankkeen tietoihin.

Kaupunkikehitysjohdaja vastaa siitä, että kaikki kaupungin investoinnit (myös muut kuin kaupunkikehitystoimialan) on kerätty ja tallennettu investointiosaan.

Lisätietoja: talousasiantuntija Visa Tarikka, talous- ja hallintosihteeri Esztike Ilic, henkilöstöpäällikkö Karl-Johan Wickström ja talous- ja hallintojohtaja Leena Pieniniemi